

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

ЗАПОВЕД

№ РД-02-29.....

гр. София, 15.12..... 2017 г.

ОТНОСНО: Утвърждаване на Указания за подобряване работата на Прокуратурата на Република България по наказателно-съдебния надзор

С цел намаляване задълженията на териториалните прокуратури по информационно осигуряване на работата по наказателно - съдебния надзор и създаване на условия за периодичен и ефективен, текущ мониторинг на мерките за преодоляване на противоречията в съдебната и прокурорска практика, водещи до постановяване на оправдателни присъди, прекратяване на наказателните производства или връщане на делата на прокурора, в съответствие с измененията в Наказателно – процесуалния кодекс (обн. ДВ, бр. 63/04.08.2017г.), и на основание чл. 138, т. 1 и т. 6 от Закона за съдебната власт

ЗАПОВЯДВАМ:

1. Утвърждавам Указания за подобряване работата на Прокуратурата на Република България по наказателно - съдебния надзор.
2. Отменям Указания за подобряване организацията на работата в Прокуратурата на Република България по наказателно - съдебния надзор, утвърдени с моя заповед № ЛС - 4133/17.12.2014г.
3. Въвеждам в действие **Електронен регистър на прекратените от съда наказателни производства**, считано от 15.01.2018г.
4. Възлагам на Дирекция „Информационни технологии“ при Администрацията на главния прокурор публикуването на Ведомствения информационен сайт на Електронния регистър на прекратените от съда наказателни производства, както и актуализирането на структурираната информация в Електронния регистър за сроковете по чл. 368, ал. 1 и по чл.234, ал. 8 НПК, въведен с моя заповед № 3551/25.11.2013г., в Електронния регистър на върнатите от съда дела и Електронния регистър на делата, по които са постановени влезли в сила оправдателни присъди, въведени със заповед № 493/26.02.2014г. на заместник на главния прокурор при ВКП.

5. Изпълнението на заповедта и Указанията възлагам на административните ръководители на прокуратурите, на завеждащия отдел „Съдебен“ при ВКП и на директора на Дирекция „Информационни технологии“ при АГП.

6. Административните ръководители на прокуратурите да създадат необходимата организация за своевременно и точно отразяване в УИС-2 на необходимите данни за правилното функциониране на електронните регистри, в съответствие с Указанията за подобряване организацията на работата в Прокуратурата по наказателно – съдебния надзор, както и за осъществяване на периодичен ежемесечен контрол за коректност на въведената информация.

7. Контролът по изпълнението на заповедта и на Указанията възлагам на заместника на главния прокурор, отговарящ за работата на отдел 03 „Съдебен“ във ВКП.

8. Заповедта и Указанията, ведно с приложенията към тях да се публикуват на Ведомствения информационен сайт на ПРБ.

9. Обобщените анализи за 2017г. на оправдателните присъди и съдебните актове за връщане на делата на прокурора за апелативните райони се изготвят по досегашния ред.

10. Указанията влизат в действие от 01.01.2018г.

ГЛАВЕН ПРС

СОТИР ЦАЦАРОВ

УКАЗАНИЯ

за подобряване работата на Прокуратурата на Република България по наказателно-съдебния надзор

I. Цел и обхват

1. Непосредствена цел на указанието е създаване на условия за намаляване случаите на субективни пропуски, които водят до:

а) прекратяване на съдебното производство и връщане на делото на прокурора (по чл. 248а, ал. 2 НПК; чл. 249, ал. 2 НПК; чл. 358, ал. 1, т. 3 НПК; чл. 359, ал. 2 НПК; чл. 377, ал. 1 НПК; чл. 382, ал. 8 НПК и чл. 425, ал. 1, т. 1 НПК);

б) постановяване и влизане в сила на оправдателна присъда и решение, с което се потвърждава оправдателна присъда;

в) прекратяване на наказателно производство от съда на основание чл. 24, ал. 1, т. 3, т. 6 и т. 8а НПК и по чл. 250, ал. 1, т. 2 НПК.

2. С указанието се създават задължения за:

а) писмено отразяване на причините, поради които не е упражнено право на протест или е оттеглен протест, или не са предприети действия по възобновяване на наказателно дело;

б) анализ на влезлите в сила оправдателни присъди, на окончателните съдебни актове за прекратяване на наказателното производство и на съдебните актове, с които се връща делото на прокурор;

в) осъществяване на текущ контрол за изпълнение на задълженията и оказване на методическа помощ от горестоящите прокуратури за преодоляване на установените субективни пропуски и затруднения в прокурорската практика.

II. Действия след връщане на дело от съда на прокурор

3. Когато приеме, че няма основание да подаде протест против съдебен акт за връщане на делото, прокурорът от първоинстанционната прокуратура отразява причините, с които мотивира становището си, във формата по образец (Приложение № 1).

3.1. Когато делото е върнато отново, поради неизпълнение на дадените от съда указания или на друго основание, прокурорът от първоинстанционната прокуратура отразява и причините за неизпълнението, в нова форма по образец (Приложение № 1).

3.2. Когато делото е върнато на основание чл. 248а, ал. 2 НПК, прокурорът от първоинстанционната прокуратура отразява причините за връщането, във формата по образец (Приложение № 1).

3.3. Попълнената форма по т. 3, т. 3.1 и т. 3.2. се прикачва в УИС, прилага се по преписката и се докладва на съответния административен ръководител.

III. Действия при постановяване на оправдателен съдебен акт

4. Оправдателна присъда за целите на настоящото указание е съдебен акт, с който предадено на съд лице е оправдано изцяло по всички повдигнати обвинения, включително и когато му е наложено административно наказание. Броят на оправдателните присъди е равен на броя на оправданите лица.

5. След обявяване на оправдателна присъда или след получаване на съобщение за постановено въззивно решение на апелативен съд, с което е потвърдена оправдателна присъда, участвалият в съдебното заседание прокурор извършва преценка на основанията за протестиране в 3-дневен срок.

5.1. В същия срок след получаване на съобщението, че мотивите към оправдателна присъда са изготвени, прокурорът, депозирал бланковия протест, извършва преценка за наличие на основания за допълване на протеста.

5.2. Когато прецени, че не са налице основания да подаде протест или да допълни бланковия протест, прокурорът по т. 5 и т. 5.1. отразява причините, с които мотивира становището си, във формата по образец (Приложение № 2, раздел II, т. 1.1 и т. 1.2 или Приложение № 3, раздел I).

6. Когато прокурорът, изготвил обвинителния акт, не е участвал в съдебното производство пред първоинстанционния съд, а участвалият е изразил становище по реда на т.5.2, административният ръководител на първоинстанционната прокуратура разпределя преписката за допълнителна преценка на основанията за протест или за допълване на бланковия протест на прокурора, изготвил обвинителния акт.

6.1. Ако приеме, че няма основания за протест или за допълване на подадения бланков протест, изготвилият обвинителния акт прокурор отразява причините, с които мотивира становището, във формата по образец (Приложение № 2, раздел II, т. 1.3).

7. Прокурор, който оттегли протест против оправдателна присъда или въззивно решение на апелативен съд, с което се потвърждава оправдателна присъда, отразява причините за становището си, във формата по образец (Приложение № 2 – раздел III или Приложение № 3, раздел II).

8. Попълнената форма по т. 5.2., т. 6.1. и/или т. 7. се прикачва в УИС, прилага се по преписката и се докладва на съответния административен ръководител. Когато протестът е оттеглен от прокурор от ВКП, преписката се докладва на завеждащия отдел „Съдебен“.

IV. Действия при постановяване на съдебен акт за прекратяване на наказателното производство.

9. Прокурорът, изготвил обвинителния акт или участвалият в съдебното заседание извършва преценка на основанията за протест срещу съдебен акт за прекратяване на наказателното производство на основание чл. 24, ал. 1, т. 3, т. 6 и т. 8а НПК и по чл. 250, ал. 1, т. 2 НПК в 3-дневен срок от уведомяването. Когато приеме, че няма да подава протест отразява причините за становището

си и попълва съответната част във формата по образец (Приложение № 2, раздел II, т. 2 и Приложение № 3, раздел I).

10. Прокурор, който оттегли протест против съдебен акт за прекратяване на наказателното производство, отразява причините за становището си, в съответната част на формата по образец (Приложение № 2, раздел III или Приложение № 3, раздел II).

11. Попълнената форма по т. 9 и т. 10 се прикачва в УИС, прилага се по преписката и се докладва на съответния административен ръководител. Когато протестът е оттеглен от прокурор от ВКП, преписката се докладва на завеждащия отдел „Съдебен“.

V. Действия след влизане в сила на оправдателна присъда или на съдебен акт за прекратяване на наказателното производство

12. След влизане в сила на оправдателна присъда административният ръководител на съответната първоинстанционна прокуратура възлага делото за проучване за наличие на основания за възобновяване по чл. 422, ал. 1, т. 5 НПК на прокурора:

- а) изготвил обвинителния акт, с който делото е внесено в съда,
- б) подал въззивния протест,
- в) избран на принципа на случайния подбор, когато преценката не може да се извърши от прокурорите по б. „а“ и б. „б“, поради наличие на основанията по т. 6.1. или други обективни причини.

13. Когато при проучването се установят основания за възобновяване на наказателното дело, в 14-дневен срок от възлагане на преписката по реда на т.11, прокурорът изпраща мотивиран сигнал до отдел „Съдебен“ при ВКП, по възможност заедно с делото.

13.1. При липса на основания за възобновяване, прокурорът отразява мотивирано становище във форма по образец (Приложение № 4), която се прикачва в УИС, прилага се по преписката и се докладва на административния ръководител, възложил проверката.

14. Правилата по т. 12 – т. 13.1 се прилагат и в случаите на прекратяване на наказателното производство от съда на основание чл. 24, ал. 1, т. 3, т. 6 и т. 8а НПК и по чл. 250, ал. 1 т. 2 НПК.

VI. Информационна осигуреност

15. На Ведомствения информационен сайт на ПРБ се поддържат електронни регистри:

- а) на върнатите от съда дела;
- б) на делата, приключени с влезли в сила оправдателни присъди
- в) на прекратените от съда дела, на основание чл. 24, ал. 1, т. 3, т. 6 и т. 8а НПК и по чл. 250, ал. 1 т. 2 НПК.
- г) за сроковете по чл. 234, ал. 8 НПК и по чл. 368, ал. 1 и чл. 368а, ал. 1 НПК.

15.1. Регистрите предоставят структурирана информация относно:

- а) номера на прокурорската преписка;
- б) номер на наказателното производство по ЕИСПП;
- в) териториалната прокуратура;
- г) квалификация на обвинението и дата на повдигане на обвинението
- д) име/имена на обвиняемите лица;
- е) наблюдаващия прокурор;
- ж) дата на внасяне на прокурорския акт в съда;
- з) дата на връщане;
- и) номер на делото на първа, въззивна, а за оправдателните актове и на касационната инстанция;
- к) номер и дата на постановяване на съдебните актове;
- л) дата на влизане в сила на съдебните актове;
- м) подадени протести;
- н) становища за липса на основания за протестиране, за допълване на бланкови протести и за оттегляне на протести;
- о) причини за постановяване на влезли в сила оправдателни присъди, окончателни съдебни актове за връщане на делото на прокурора и за прекратяване на наказателното производство;
- п) изминал период от повдигане на обвинението/взетите мерки за процесуална принуда/обезпечение на наказанията или граждански иск/образуване на съдебното производство пред първоинстанционни/въззивния съд;
- р) констатирано необосновано забавяне от съда и даден срок по чл. 369, ал. 2 НПК.

15.2. Техническата поддръжка на регистрите се осигурява от Дирекция „Информационни технологии“ при АГП.

16. За своевременното и точно въвеждане на данните в електронните регистри отговарят административните ръководители на първоинстанционните прокуратури.

17. Незабавно след получаване на съобщение за постановен окончателен съдебен акт, включен в обхвата на настоящото указание, прокурорът, участвал в съдебното заседание пред въззивния или касационния съд, изпраща копие на първоинстанционната прокуратура за отразяване на данните в съответния регистър.

18. Контролът за спазване изискванията на т. 16 за своевременното и точно въвеждане на данните в електронните регистри се осъществява от административните ръководители на апелативните прокуратури.

VII. Анализ на причините за постановяване на влезли в сила оправдателни присъди, окончателни съдебни актове за прекратяване на наказателното производство и на съдебни актове, с които делото се връща на прокурора

19. Административните ръководители на първоинстанционните прокуратури определят прокурор, който проучва, систематизира и обобщава:

а) данните от електронните регистри;
б) прикачените в УИС форми по образец;
в) материалите, приложени към преписките, за които се съдържат данни в електронните регистри и прикачените в УИС форми по образец (Приложения 1 - 3);

г) постановените окончателни съдебни актове за прекратяване на наказателното производство и връщане на делото на прокурора, както и влезите в сила оправдателни присъди, независимо дали е упражнявано правото на протест и дали е изготвен сигнал за възобновяване.

20. Прокурорът, на когото е възложено проучването по т. 19, анализира причините за постановяване на влезите в сила оправдателни присъди, окончателни съдебни актове за връщане на делото на прокурора и за прекратяване на наказателното производство.

20.1. Анализът на постановените оправдателни присъди се извършва въз основа на следните критерии:

а) оправдателната присъда се дължи в голяма степен на неправилна квалификация на деянието с обвинителния акт;

б) оправдателната присъда се дължи в голяма степен на пропуски, грешки или пасивност при събиране на доказателствата в хода на досъдебното производство;

в) оправдателната присъда се дължи в голяма степен на пропуски и процесуална пасивност на прокурора в съдебната фаза или на неподаване на съответен протест;

г) оправдателната присъда се дължи на събрани в съдебната фаза нови доказателства, които не са могли да бъдат проверени в хода на досъдебното производство;

д) оправдателната присъда се дължи на противоречива съдебна практика, промяна на доминиращата практика или други обстоятелства, свързани с тълкуването на закона, които не компрометират тезата на прокурора, внесъл обвинителния акт или поддържал обвинението.

20.2. Анализът на постановените съдебните актове за връщане на делото се извършва въз основа на следните критерии:

а) връщането се дължи на допуснато на досъдебното производство отстранимо съществено нарушение на процесуални правила, довело до ограничаване на процесуалните права на обвиняем, пострадал или неговите наследници;

б) връщането на делото се дължи на констатирани от съда пропуски при изготвянето на обвинителния акт, които са могли да бъдат избегнати при прецизна работа на прокурора;

в) връщането на делото се дължи на неотстраняване на констатирани от съда в разпоредително заседание допуснати очевидни фактически грешки (чл.248а, ал. 2 НПК);

г) връщането на делото се дължи на неодоброено от съда споразумение, внесено по реда на чл. 382 НПК поради:

- липса на предпоставки за разглеждане на делото по глава 29 НПК;
 - несъгласие с правната квалификация на деянието;
 - несъгласие с вида, размера и начина на изтърпяване на предложеното наказание;
 - несъгласие на прокурора, обвиняемия или неговия защитник да направят предложените от съда промени в споразумението;
- д) връщането се дължи на липса на основанията по чл. 78а НК (чл. 377, ал. 1 НПК) когато делото е внесено по реда на чл. 375 НПК.

20.3. Анализът на постановените съдебни актове за прекратяване на наказателното производство се извършва в съответствие с основанията, предвидени в НПК.

21. Анализът по т. 20 се прави за всеки съдебен акт, включен в обхвата на указанието и се отразява във форма по образец (Приложение № 5), която се прикачва в УИС и се прилага по преписката. Обобщените данни се отразяват и в съответната таблична форма (Приложение № 6, образци 6.1, 6.2 и 6.3).

22. Периодично, по преценка на административните ръководители, но не по - малко от веднъж годишно, прокурорите от съответната първоинстанционна прокуратура се запознават с обобщените данни за постановените и влезли в сила съдебни актове, включени в обхвата на указанието и констатираните субективни пропуски, включително установените различия при прилагане на закона в съдебната практика.

VIII. Контрол и мерки за подобряване на работата на прокуратурата по наказателно – съдебния надзор

23. Административните ръководители на районните, окръжните, военно-окръжните и специализираната прокуратура предприемат вътрешно - организационни мерки за подобряване на работата по наказателно-съдебния надзор, съответни на констатациите от анализа по т. 19, а при констатирани системни нарушения или неизпълнение на служебни задължения от конкретни магистрати и дисциплиниращи мерки, по реда на ЗСВ.

24. Завеждащите „Наказателно-съдебния надзор“ в окръжните и апелативните прокуратури:

а) обобщават, систематизират и анализират данните от регистрите и табличните форми на прокуратурите в съответния район, като изследват тенденциите;

б) предлагат на административния ръководител конкретни мерки за подобряване на работата по наказателно-съдебния надзор в прокуратурите от района, когато такива не са предприети по реда на т. 23 или прилаганите не са ефективни;

в) изготвят обобщена информация на данните от анализите, тенденциите и резултатите от взетите мерки за подобряване на работата по наказателно-съдебния надзор за прокуратурите от района за предходната година, които се представят:

- не по – късно от 01.03. на следващата календарна година от

окръжните прокуратури на съответната апелативна прокуратура;

- не по - късно от 15.03. на следващата календарна година от апелативните прокуратури на завеждащия отдел „Съдебен“ при ВКП.

25. Контролът по изпълнение на настоящите указания се осъществява от прокурорите от сектор „Наказателно-съдебен надзор“ в отдел „Съдебен“ при ВКП, които ежемесечно проучват и анализират данните в регистрите, прикачените в УИС форми по образец и обобщените данни в таблична форма за съответните апелативни райони.

25.1. При осъществяване на дейността по т. 24 прокурорите от отдел „Съдебен“ при ВКП могат да :

- а) изискват преписки, наказателни дела и допълнителна информация;
- б) предлагат извършване на тематични ревизии по наказателно - съдебния надзор на прокуратури, като отчитат причините за постановените съдебни актове в обхвата на указанието;

- в) предлагат конкретни мерки за преодоляване на констатирани системни пропуски в работата на прокуратурите, а при необходимост - изготвят проекти на методически указания по прилагането на закона;

- г) участват в извършване на ревизии и проверки, съвместно с прокурори от други отдели на ВКП.

25.2. При наличие на необходимост прокурорите от отдел „Съдебен“ при ВКП могат да оказват и конкретна методическа помощ.

